

Рождество Христово, също **Коледа**, **Божик** или **Божич**, е един от най-големите християнски празници. На него християните честват раждането на Сина Божий Иисус Христос. Според Евангелието от Лука това станало в град Витлеем, провинция Юдея. Православните християни честват Рождество Христово. При католиците и протестантите Рождество е най-почитаният празник. Рождество Христово е един от 20-те църковни празници в България. Отбелязва се на 25 декември (по григорианския и новоюлианския календар), на 6 януари от арменската църква, а след 31 март 1916 г. (когато в България като държавен календар е приет т. нар. „нов стил“ – Григорианския календар) на 7 януари по официалния граждански календар, който ден се отбелязва като 25 декември (по юлианския календар). През 1968 г. Българската православна църква установява чествуването на 25 декември. В България отново е официален празник с решение на 9-ото Народно събрание от 28 март 1990 г.

Рождество Христово слага начало на ново летоброене. Създателят на новото летоброене, римският монах Дионисий Малки, изчислява, че Иисус Христос се родил на 754 г. от основаването на Рим. Рождество Христово е граница във времето и празник на празниците за християните.

В ранното християнство празникът Рождество Христово няма устойчива дата. Източните Църкви празнували това събитие на Богоявление (6 януари) още по времето на император Константин Велики, преди 336 г. В 3 век Ориген увещава християните да не го празнуват на този ден, като посочва, че на този ден праведният Йов и пророк Еремия скърбели (Йов 14:4; Еремия 20:14). Църковните отци от 3 и 4 век (св. Иполит, Тертулиан, Йоан Златоуст, Кирил Александрийски, блаж. Августин, Климент Александрийски) посочват 25 декември като исторически по-подходяща дата на Рождество Христово. В Рим Рождество Христово се празнува през втората четвърт на 4 век, в Антиохия в 375 г. св. Василий Велики въвежда празника в Константинопол в 379 г., по други сведения около 377 г. по заповед на император Аркадий и внушението на св. Йоан Златоуст, а в 430 г. започват да го празнуват в Александрия, в Палестина около 7 век. Арменската църква празнува Рождество Христово на 6 януари. Първата църковна служба на празника се датира от науката в 5 век.

Според Евангелието на Лука, малко преди раждането на Иисус майка му Мария, заедно със съпруга ѝ, дърводелеца Йосиф, потомък на Давидовия род, отиват от Назарет във Витлеем (провинция Юдея), родното място на Йосиф. Римският император Октавиан Август (около 63 г. пр. Хр. – 14 г. сл. Хр.) издал заповед за цялостно преброяване на населението в империята – в границите ѝ тогава се намирала и Палестина. Всеки трябвало да се запише там, откъдето е родът му. Мария и Йосиф не могли да намерят място в странноприемницата и били принудени да се подслонят в една пещера извън града, където пастирите затваряли овцете. (В източната култура „яслите“ или изобщо местата за животните не са били непременно мръсно и недостойно място – в много домове животните били отделени от жилищните помещения с тънка преграда)^[3]. В мига на Рождеството в небето пламнала необикновена светлина, явил се ангел, който съобщил на намиращите се наблизо пастири, че на света е дошъл Спасителят. Витлеемските пастири били и първите хора, които се поклонили на Исус. Младенецът Исус почитат и трима източни мъдреци, доведени във Витлеем от изгрялата над мястото на събитието звезда. С Рождеството си Христос донесъл частица от светостта на небесния мир. С неговото идване на земята се отбелязва началото на новата ера.

Според Новия завет, в мига на рождеството в небето пламнала необикновена светлина, явил се ангел, който съобщил на намиращите се наблизо пастири, че на света е дошъл Спасителят: „И рече им ангелът: Не бойте се, защото ето, благовестя ви голяма радост, която ще бъде за всички човеци. Защото днес ви се роди в града Давидов Спасител, Който е Христос. И ето ви белег: ще намерите Младенец повит, лежащ в ясли. И внезапно се яви с ангела многобройно войнство небесно, което хвалеше Бога и казваше: Слава във висините Богу и на земята мир, между човеците в които е Неговото благоволение!“ (Евангелие от Лука, 2:10 – 14)

В Новия завет се твърди също, че витлеемските пастири били и първите хора, които се поклонили на Бога-Син. Младенецът Исус почитат и трима източни мъдреци, доведени във Витлеем от изгрялата над мястото на събитието звезда. Бог изпратил при Йосиф ангел, който му казал да избяга в Египет и по този начин се спасява малкият Исус (Евангелие от Матей, 2:13)

Рождество Христово се описва и в апокрифите – в Евангелието на Псевдо-Матей, Протоевангелието на Яков, Евангелието на Детството и Историята на Йосиф Дърводелеца, от които черпи широко християнското изкуство.

КРАЙ ЕЛХАТА

Виждете как греят елхите сега,
радват се, радват се всички.
От планината лети през снега,
сребърна, малка шейничка.

Тра-лала, Тра-лала, /
сребърна, малка шейничка. / 2

Ех как се радваме, идвай при нас,
мил и добър дядо Мраз.
Носиш подаръци в пълния кош
в светлата празнична нощ.

Тра-лала, Тра-лала, /
в светлата празнична нощ. / 2

Тра-лала, Тра-лала, /
в светлата празнична нощ. / 2

Звънна звънче по сукаче

Звънна звънче по сукаче,
не ми било ясно звънче,
най ми било млада булка
с мъжко дяте, с тенка ризка,
тенка риза копринена,
по пазвата дремни звязди,
по ръкаве ясен месец,
по полите златно слънце,
питали я малки моми:
-Кой те дари тъва риза,
тъва риза копринена?
Отговаря млада булка:
-Вагюлих си млада Бога,
та ме дари Божа майка,
тъва риза копринена!